

(המשך מעמוד 18)

הרוב הרים את ידו נגד כל ההסתגלויות של מיקונים. אסתר וילנסקה ואליעזר ("שומרניק") פיילר, שהנהיגו את המיעוט לאורך כל הוועידה כולה. עוזריו של משה סנה בחייו. עורכי קול הטס, יאיר צבן וברל בלטי. שיתפו פעולה עם יו"ר ועד דת הביקורת המרכזית. עו"ד מאיר לם. כדי להנחות את הוועידה אל מה שהם קראו "חוף מיבטחים" — כלומר, להכנת הבסיס האידיאולוגי והפוליטי לאיחוד קרוב עם מפ"ם. ושיתוף-פעולה הדוק עם המערך העבודה-מפ"ם.

משה ("הדוקטור") סנה עצמו, הכין את הרקע הפוליטי לאיחוד כזה. נוסף על פגיו שרת סודיות שקיים עם מאיר יערי (שמיר) חזן, חילק סנה עוד בחייו את התפקידים הראשיים במפלגה לצעירים העומדים ל- צידו. כדי להבטיח מעבר בלתי-מופרע של מק"י אל האיחוד הנכסף: את תפקידו, יו"ר המרכז, הוריש לעיתונאי יליד יוגוסלביה, ראול טייטלבוים. את תפקיד המזכ"ל, ליאיר צבן.

"ניצחוני יותר מריו". את תוכניות החיסול של יורשי-סנה, ניסה לשבש שמיר אל מיקונים, שלא הסכים להשלים עם התוכניות של סנה-טייטלבוים-צבן להדיח חו בחייו מתפקידו. "או אני או מק"י". הודיע בתקיפות, הסביר כי הוא יגרור את המפלגה כולה לדרך האחרונה שלה, אם יאלצוהו לותר על כסא המזכ"ל לאחד השוויצרים הצעירים.

ערב הוועידה, ושלושים ימים אחרי מור תו הבלתי צפוי של סנה, הבינו גם טיי-טלבוים וצבן כי הם עלולים להקדיח את התבשיל, בטומו מועד. הם הבטיחו לו את תפקיד המזכ"ל גם בעתיד, עשו הכל כדי להרחיק מוילנסקה ופיילר ולנתקו מהשפעתם הפוליטית החזקה.

תכסיסו הערמומי של הרוב הצליחו במידה רבה. מיקונים, שהגן על הסתייגויות המיעוט נמנע מלהזות עצמו על-באופן ארגוני. אמרו אנשי המיעוט עם כך: "זה צעד טכסיטי בלבד". לעומת זאת הודחו 4 מתוך 6 חברי המיעוט במרכז. קבע נציג הרוב, יאיר צבן: "ניצחנו בשטח האירגוני ניצחנו אפילו יותר מדי...".

בסרייה פוליטית. על תוצאות ועידת מק"י — שנשתיימה בקבלת כל המלצותיו של סנה לשינוי עקרונותיה הפוליטיים של המפלגה הקומוניסטית והפיכתה למפלגה סוציאליסטית-לאומנית — הגיב חבר ק"י בוך יד-חנה, אליעזר ("שומרניק") פיילר, מי שהיה חבר הלשכה הפוליטית ואחד מעמודי התווך של מק"י במשך שנים רבות עד להדחתו מכל תפקידיו במוצאי-שבת. בעת שעבד במטע הקיבוץ, שלוש שעות אחרי הדחתו, ענה שומרניק לי שאלות העולם הזה:

"מה משמעות המצב החדש בו אתה מור צא את עצמך?"

שומרניק: "אינני רואה בהכרעות הרוב הוועידה את ידו נגד כל ההסתגלויות של מיקונים. אסתר וילנסקה ואליעזר ("שומרניק") פיילר, שהנהיגו את המיעוט לאורך כל הוועידה כולה. עוזריו של משה סנה בחייו. עורכי קול הטס, יאיר צבן וברל בלטי. שיתפו פעולה עם יו"ר ועד דת הביקורת המרכזית. עו"ד מאיר לם. כדי להנחות את הוועידה אל מה שהם קראו "חוף מיבטחים" — כלומר, להכנת הבסיס האידיאולוגי והפוליטי לאיחוד קרוב עם מפ"ם. ושיתוף-פעולה הדוק עם המערך העבודה-מפ"ם.

"למה, באופן קונקרטי, כוונתך?"
"מוקד ביטוי התנגדותי לקו הרוב, שי הפך עתה לקו של מק"י כולה, היה בהטיה פה ובפעילות למען גיבוש של כוחות שלום, כוחות שמאליים ריאליים. איש ציי בור בעל עקרונות צריך להיות מוכן ל- שלם מחיר עבור עמידתו העקבית ועבור צעדתו בנתיב שהוא ראה אותו כנכון. הייתי נכון לזה עד כה ואהיה נכון לכך גם בעתיד."

סוף מלחמה ותיק. כשהתפזרו צירי ועידת מק"י לבתיהם, היה ברור לרבים מהם ובודאי ל-ממשיכי דרכו של סנה" כי לא ייפגשו עוד במעמדים מפלגתיים רבים נוספים. לרבים מהצירים, שגוייסו להבסת המיעוט, הייתה זו פעילותם המפלגתית האחרונה. רבים עוד יותר אורזים עתה את מוזודותיהם הפוליטיות לדרך חדשה, כשהם ממתינים ליום בו תסכים מפ"ם לקבל אותם לשורותיה.

החלטה כזו לא תיפול במפ"ם עד לוועידתה הבאה. ועד אז, ימשיכו "השוויצרים הצעירים" בדרכם העצמאית, כשסוס מלחמה ותיק כשמאול מיקונים ינסה ל- המשך ולעמוד בראשם, עד לתחנה הפור ליטית הבאה. כנראה התחנה הסופית.

אורחים

הזמרת שלא

רצתה לשיר

השאלה המיסותרית, שנותרה תלויה ב- אוויר, בתום ביקורה בישראל של הזמרת המפורסמת מרי הופקין, הייתה: מדוע היא באה לכאן בעצם?
היא לא רצתה לראות אנשים. לא רצתה לראות עיתונאים. והחשוב מכל: לא רצתה לשיר. מה אם כן, רצתה?

עודף תהילה. לאל הגדול פיתרונים. שמה המפורסם עזר למשוך קהל המונים להיכל הספורטס בידיאליה. בדרום תל-אביב. אולם הופעתה שם, ערב יום העצמאות, הייתה פלופ אחד גדול, קצרה קריי אות בוז מהקהל המאוכזב.

הסיבה: מרי הגדולה לא חשבה כלל שהיא צריכה לתת לקהל מאומה — מלי בד מה שמעניין אותה. ומה שמעניין אר-זה, היו כמה שירי-עם שלא עניינו את קוני הכרטיסים.
היה זה מקרה קלאסי של עודף תהי-לה. על שלוש השנים בהם חיתה תחת ידו של החיפושית פול מקארטני — העלה אותה לתהילת-עולמים עם השיר היו זמנים — הגיבה מרי הקטנה: "אינני רוצה שיוזכרו לי את זה כלל. זאת הי-תה תקופה נוראה. שיגעו אותי."

הא מעניין. יש עוד כמה דברים ש-היא לא רצתה. היא לא רצתה לראות אנשים — מלבד את בעלה טוני ויש קונטי, מפיך תקליטים הנחשב לגאון מרי

מרי הופקין ובעלה כבוד לא נותנים לשתוק

הוועידה ה-17 סוף פסוק במאמצים לתיקון הקו של מפלגתי ואין לנטוש מערכה בגלל רגשות אישיים אלה או אחרים. המפלגה שהגני חבר בה, למעלה משלושים שנה, ושעל המנה האנטידוטגמטי בה נאבקת יחד עם רבים אחרים, איננה נכס של מישהו אחר. בסופו של חשבון יקבעו את דמותה בניה ופעיליה.

סיקאלי. לתת ראינות (כאשר ראתה את הצלמים, נהגה לאיים: "לסלק אותם — או שאני מסתלקת"). היא לא רצתה להור-פיע לפני זמן מה באוסטרליה — תמורת 30 אלף ל"ש — למעלה מרבע מיליון ל"י: "אני לא זמרת פופ, ולא מעניין אותי הכסף". הסבירה. מה שהיה נכון בעצם. היא למעשה זמ-

מאוד. ביום הקצר הזה, מכיאה המיש-טרה בפני השופט עצורים בסיטונות, לי הארכת מעצרים בבית-המעצר באב-רכיור. מדי חצי שעה, מגיע לאולם משלוח חדש של עצירים, כשהמשלוח הקודם, שמעצרו הוארך, מורד בחורה. התנועה המתמדת, והעבודה בקצב שריון, מכניסות מתח ב- שוטרים המלווים, בתובעים, בסיגורים, וגם בשופט, כפי שהתברר ביום השישי האחרון.

מממה. היה זה יום טורדני במיוחד. ליד הדלת, עמד שוטר ושאל החוצה, ל- עבר הקהל הממתין ברחבת המסדרון: "מי הותם ערבות בשביל טובה הג'בי? מן מוכן?" בתוך האולם, מחליפים שני עצירים, משני קצות האולם, רשמים פומ-ביים: "מתי עצרו אותך?" מתעניין הא-חד בקולי קולות אצל רעהו. "אולי תפ-סיקו, אתם השניים", מזדעק עליהם שר-

פרקליט קאזים בכית המשפט • לא נותנים לדבר

טר, בקול מרעיד חלונות. "אני לא יכול להמשיך ברעש כזה." מטיח השופט, יהודה טרייביש. במשמה, המשתררת לרגע קט, משמיע התובע את המעשה בו חשוד הנאשם ה- בא — אברהם לוי. גניבת חלקי מכוניות, כאשר הוא גומר לספר את סיפורו, קם לפתע על רגליו, בבססל הראשון, עורר-הדין חיים קאזיס.

כרזם קמים. "מה איתך?" מופתע הי-שופט.

"אני מייצג את החשוד, אברהם לוי, מסביר קאזיס. השופט: "מה פתאום אתה מופיע רק עכשיו? אני לא אושה לך לדבר. זה לא צחוק אצלי. השופט חייב לדעת אם חשוד מיוצג עליידי עורך-דין או לא. זה לא פיר, אתה רצית לתפוס את ה-תובע המישטרתי בגירסה שלו."

"אבל כבוד השופט —" ניסה קאזיס לטעון. פניו של השופט סמקו מכעס: "למי עוד שיש עורך-דין — שיקום מיד, הור-רה בכעס לכל העצורים שישבו באולם, פה ושם, החלו עצירים קמים על רג-ליהם. בתנועה חדה, הסיר כבוד השופט את משקפיו מעל אפו, קם ממקומו, והכי-ריו:

"אני עצבני, אשוב בעוד חמש דקות." "בית המישפט!" הודעק השמש.

נאנס או

לא נאנס?

היה זה לפני כשנה בקירוב, כאשר יש-ראל שם-טוב * בן 16, התייצב לראשונה במישטרת נחניה, הסיפור שהשמיע בפני החוקר שמואל פריד, היה פשוט — ו-מוצוע.

סיפר הנער:

בלילי-העצמאות בילינו בנן העשור ב- (המשך בעמוד 26)

* מאחוריו, רט"ל יחזקאל נחום. ** השם בדוי להגנת קטין.

רת-עם, המתאימה להופעה היה באולם חם ואינטימי, ולא בפני המונים. מעניין רק מדוע לא גילו זאת לאלפים ששילמו כרטיסים.

משטרה

המישטרה

מגמגמת

התסריט המקובל, בתיקי בקשות להא-רכת מעצרים שיגרתיים של עבריינים שיגרתיים, הוא כי בית-המישפט ממלא את בקשת המישטרה להארכת מעצר. ל-עיתים קרובות, זוכה החשוד גם למקלחת מפי השופט, על נימוקיו המגוחכים ב-בקשתו להשתחרר.

משפט

אני עצבני,

אמר השופט

יום השישי, באולם המעצרים של ה-כל המישפט התלאביבי, הוא יום מעצבן

רק לעיתים רחוקות מסרב השופט ל-האריך מעצרו של חשוד. ולעיתים רחר-קת עוד יותר, הוא מזכה את המישטרה במקלחת.

מקרה נדיר כזה אירע בשבוע שעבר, בפני שופט השלום התלאביבי יהודה טרייביש.

חיוכים באולם. היה זה כאשר ה-תובע, סמל-ראשון מאיר יחזקאל, ביקש הארכת מעצר בעשרה ימים של דויד מושלם, החשוד בגרימת אי-סדר במועדון סבוי בחולון.

השופט: "מדוע אתה מבקש להאריך את מעצרו?"

יחזקאל: "יש מספר עדים שאני רוי-צה לחקור."

הסניגור, עורך-הדין אהרון בנימין: "ה-חשוד מודה, מה עוד יש לחקור?"

השופט לתובע: "אתה צריך להצדיק את המעצר שאתה מבקש."

התובע שותק.

השופט: "מי העדים שאתה מבקש לה-קור?"

התובע: "אין לנו עדים. נאתר אותם באמצעות המתלונן."

השוטרים באולם מחליפים חיוכים. השופט בכעס: "זה לא כל כך פשוט. עליך להבין שאם אתה מבקש לעצור חשוד, עליך להגיש חומר להצדקת הב-קשה. איך אתה מופיע פה מבלי לדעת מה אתה רוצה?"

אלא שהשטיפה שנתן השופט לתובע המישטרתי לא הועילה ביותר לחשוד. למרות הכל, מילא השופט את בקשת ה-תובע. ציווה להאריך את מעצרו של משור-לם בשמונה ימים.

משפט

אני עצבני,

אמר השופט

יום השישי, באולם המעצרים של ה-כל המישפט התלאביבי, הוא יום מעצבן

רק לעיתים רחוקות מסרב השופט ל-האריך מעצרו של חשוד. ולעיתים רחר-קת עוד יותר, הוא מזכה את המישטרה במקלחת.

מקרה נדיר כזה אירע בשבוע שעבר, בפני שופט השלום התלאביבי יהודה טרייביש.